

ПУБЛІЧНА ПОЛІТИКА ЩОДО ДОСЯГНЕННЯ ЦІЛЕЙ СТАЛОГО РОЗВИТКУ СОЦІОГУМАНІТАРНОЇ СФЕРИ В УКРАЇНІ (секція)

УДК 351.858

Бронікова Світлана,

доктор наук з державного управління, професор, професор Школи охорони здоров'я НаУКМА

Оганісян Михайло,

кандидат філософських наук, доцент, доцент кафедри публічного управління та регіоналістики ОРІДУ НАДУ при Президентові України

МЕМ ЯК ФЕНОМЕН ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ

Bronikova Svitlana,

Doktor of Public Administration, Professor, Professor of School of Public Health of the NaUKMA

Oganisyan Mykhaylo,

Candidate of Philosophical Sciences, Associate Professor, Associate Professor of the Department of Public Administration and Regional Studies ORIDU NAPA under the President of Ukraine

MEME AS A PHENOMENON OF PUBLIC ADMINISTRATION

Introduction: The study focuses on the phenomenon of memes. The reason for such attention in the global immersion of modern society in digital reality, which generates the emergence of new phenomena in public administration, exacerbates related problems and opens up opportunities.

Research: The instrumental potential of the meme for effective public administration is substantiated in this article. To study this phenomenon, a new genetic-populational approach to public administration was applied. According to which, larger or smaller units of cultural information – memes, capable of replication and dissemination, «compete» with each other for the possibility of capturing human consciousness as an environment for their own survival. The carrier of such a «virus of consciousness» infects others, resulting in mass «epidemic», such as the idea of «restoring historical justice.»

Conclusions: Physical and virtual realities are in such an interaction that you can change one of them in order to get the desired result in the another. Studies have shown such a potential in memes for public administration. The most effective in shaping the desired future are memes of high gravity.

Keywords: meme, public discourse, media virus, public administration.

Глобальна зануреність сучасного суспільства в інтернет-мережу генерує появу нових феноменів і загострює з цим пов'язані проблеми. Фізичний і віртуальний простір перебувають у такій взаємодії, що можна змінювати один із них заради того, щоб отримувати бажаний результат в іншому. Одним із таких феноменів, на наш погляд, є мем – засіб, спосіб і результат персональної когнітивно-комунікативної діяльності та соціальних дискурсивних процесів.

Мета роботи – обґрунтувати інструментальний потенціал мему для ефективного публічного управління.

Прагнення науковців досягнути сучасні соціальні проблеми активізували експериментальні підходи аналізу культурних процесів, зокрема в межах генетико-популяційної парадигми. Термін «мем» ввів англійський етолог і еволюційний біолог Р. Докінз за аналогією до терміну «ген», цілеспрямовано вивчаючи соціальну реальність через біологічну призму генетики й вірусології. «Коли ви висаджуєте в мій розум якийсь плідний мем, то буквально заражаєте мій мозок паразитом, перетворюючи його на транспортний засіб для поширення мему тим самим способом, завдяки якому вірус може паразитувати на генетичному механізмі клітини господаря» [1, с.293].

Відповідно до цієї позиції, більші чи менші одиниці культурної інформації – меми, здатні до реплікації та розповсюдження «вступають у боротьбу» один із одним за реалізацію цієї можливості, захоплюючи людську свідомість як «середовище для власного виживання». Носій такого «вірусу свідомості» заражає інших, у результаті чого виникає масове інфікування, наприклад, ідеєю «відновити історичну справедливість».

Поки науковці полемізують про те, яка евристична цінність такого підходу, прагматичне бізнес-середовище уже отримує певний результат, помічаємо результативність і в політичному сфері: «ми встали з колін», «Крим – наш».

Для дослідження когнітивно-комунікативних інструментів публічного управління, як правило, користуються поняттям нарративу. Наявність сюжету, стійкої конструкції, однозначної маркованості, фрагментарності, автономності, дійсно уподібнює мем до такого феномену. Виокремлюють мем його ознаки медіа-вірусу, що в сучасній цифровій реальності уможливорює миттєве зараження й потужний вплив на будь-які соціальні системи, що підсилює інтерес його використання в публічному управлінні. Принципова характеристика мему в тому, що він є високо чутливим до мінливої природи соціальної реальності (вірулентний), видозмінюється, оскільки сам є частиною цієї реальності. Мем має можливість задавати певний порядок осмислення та надавати узгодженості дії, а також змінювати цей порядок і узгодженість, коли практичний досвід і його осмислення змінюються.

Меми легко сприймаються мозаїчно сформованою свідомістю, адже самі є частиною цієї мозаїки. Допмагають «зорієнтуватися» у потоці інформації, привертають увагу до певних подій, виокремлюючи їх із потоку. Зміст, доданий мемом до інтерпретації події, акцентуючи на потрібному аспекті, скеровує сприйняття людини на «єдиноможливі» версії опису ситуації. Меми, з чіткою ідеєю, закріплюють отримане повідомлення в свідомості індивіда краще, ніж інформація з «офіційних джерел», що нагадує принцип сприйняття пліток, які серйозно не сприймають, але довіряють більше.

Зароджуючись у вільному комунікативному просторі, «успішний» мем проникає й обляштовується в мові, швидко пересувається в блогосфері. Такий мем перетворюється в інформаційний вірус і в мережі вільного самовираження завдяки власній привабливості (гравітації) забезпечує мільйонне відтворення «чужої» інформації як «свої».

Кожен мем високого рівня гравітації містить переконання (вірування) й претендує на винятковість, на єдине правильне розуміння історії (ситуації, події тощо). Звідси – неунікний конфлікт мемів, який перетворюється на конфлікт свідомостей і пам'ятей представників різних народів, поколінь, соціальних прошарків.

Мем як елемент персонального дискурсу найвищого рівня залучений у когнітивний і комунікативний процеси водночас. Він має дуальну природу, тому виявляє й формує глибинні образи мислення, впливає на вибір людини, зумовлює й обґрунтовує його, тобто визначає, що людина вибирає, і як саме приймає рішення. Мем робить зрозумілим і легітимізує логіку рішень індивіда у межах певного історичного контексту.

Як елемент соціального дискурсу мем має розмаїття форм і стилю, базується на культурній феноменології. Мем опосередковує й формує інформаційний простір, а реальний простір впливає на становлення та застосування мему. При цьому дія мему залежить від характеру його застосування учасниками, їхньої позиції та цілей.

Під час вивчення й застосування мемів у публічному управлінні варто пам'ятати, що інтерактивна форма комунікації, активна участь в обговоренні повідомлень, які не нав'язується, зумовлюють ефект самостійного формування думки учасником полеміки, вільного вибору джерела інформації.

Використовуючи мем як засіб публічного управління варто враховувати той факт, що формування його є: 1) екстерналізацію «внутрішньої» реальності й надання їй лінгвістичної форми; 2) процесом зі специфічним способом конструювання та встановлення реальності, схожим на зведений кодекс правил, що містить у собі те, що є узгодженим і успішно діє в межах заданого культурного середовища.

Вилучені з досвіду («внутрішньої» реальності) шаблони виявляються ефективними в управлінні соціальними діями, сприяючи продукуванню послідовності правильних (заданих)

дій. Як саме досягається відповідність із бажаним шаблоном, ми опишемо в наступному дослідженні, розкриваючи феномен гравітаційної спроможності мемів.

Отже, дослідження мему як способу семантичної організації повідомлення свідчить про інтенсивні процеси в сучасному публічноуправлінському дискурсі, пов'язані зі звуженням смислової сфери публічного тексту, його атомізацію, фрагментацію, скерованість на одновимірність.

Мережева структура, інтерактивність, свобода вибору джерел інформації створюють нові умови для зміни механізму передачі ідей, який тепер залежить від безпосередньої участі кожного користувача.

Меми формують інформаційний простір, а разом і світосприйняття людини, її самоусвідомлення як громадянина країни, як частини спільноти. Конструювання мемів великої гравітаційності, здатних об'єднувати українців довкола стратегічних цілей, формувати спільну картину світу, – потреба й завдання сучасного публічного управління.

Список використаних джерел

1. Докінз Р. Егоїстичний ген / Річард Докінз. Харків: Клуб сімейного дозвілля, 2020. 544 с. УДК 323.1:342.7

Бондар Володимир,

*аспірант кафедри мовної підготовки і комунікації в публічному управлінні
НАДУ при Президентові України*

Науковий керівник: Раїса Ленда, кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри мовної підготовки і комунікації в публічному управлінні НАДУ при Президентові України

МОВА НАЦІОНАЛЬНИХ МЕНШИН У РЕАЛІЗАЦІЇ ПУБЛІЧНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ

Bondar Volodymyr,

*postgraduate student of Language Training and Communication in Public Administration
Department of the NAPA under the President of Ukraine*

LANGUAGE OF NATIONAL MINORITIES IN THE IMPLEMENTATION OF THE PUBLIC POLICY OF UKRAINE

Introduction: In the result of globalization the world is not only getting flatter but the national self-confidence and ethnic identity is underway. The development of each sphere of public policy is accompanied by the needs of public authorities to face globalization challenges and regulate interethnic issues. In Ukraine, by having multi-ethnic composition of its population, the further democratic transfer requires supplying the titular nation as well as national minorities with the equal rights and opportunities.

Research: The aim of the research is to define what could be the common in uniting different ethnics and titular nation to reach the accord in creation the Ukrainian political nation as the sustainable environment to promote country further on. In this regard, the language and its development, is the subject of the study. By its means every ethnic group could communicate not only with each other inside of the community, but as well with the different one, including officials in public administrations.

Conclusion: Therefore, the current legal base in Ukraine, its national programs featured by necessary benchmarks for sustainable progress in various spheres of public policy including the language issues have to meet the interests of Ukrainian nation and multiethnic society. By ethnic processes developing on the mechanisms of policy implementation will require needed adjustments.

Keywords: ethnic renaissances, ethnic politics, public policy, interethnic relations, national minorities, Ukrainian political nation, ethnic language, sustainable development.

Попри думки окремих аналітиків, що глобалізація мінімізує і робить несуттєвими етнічні відмінності, під її впливом змін у соціогуманітарній сфері притаманний протилежний ефект.